

2025/1064

28.5.2025.

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2025/1064

(2025. gada 19. maijs)

par darbības uzlabošanas mērķu, kas iekļauti darbības uzlabošanas plāna projektā, kuru Somija iesniegusi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 549/2004, atbilstību Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem, kas izvirzīti Eiropas vienotās gaisa telpas darbības uzlabošanas sistēmas un tarififikācijas sistēmas ceturtajam pārskata periodam

(izziņots ar dokumenta numuru C(2025) 3005)

(Autentisks ir tikai teksts somu un zviedru valodā)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 549/2004 (2004. gada 10. marts), ar ko nosaka pamatu Eiropas vienotās gaisa telpas izveidošanai, (pamatregula) ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 11. panta 3. punkta c) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/2803 (2024. gada 23. oktobris) par Eiropas vienotās gaisa telpas īstenošanu ⁽²⁾ un jo īpaši tās 58. panta 3. punktu,

ņemot vērā Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2019/317 (2019. gada 11. februāris), ar ko nosaka darbības uzlabošanas sistēmu un tarififikācijas sistēmu Eiropas vienotajā gaisa telpā un atceļ Īstenošanas regulas (ES) Nr. 390/2013 un (ES) Nr. 391/2013 ⁽³⁾, un jo īpaši tās 14. panta 2. punktu,

tā kā:

VISPĀRĪGI APSVĒRUMI

- (1) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 549/2004 11. pantu attiecībā uz aeronavigācijas pakalpojumiem un tīkla funkcijām dalībvalstīm valsts vai funkcionālo gaisa telpas bloku ("FAB") līmenī ir jāizstrādā plāni, tajā skaitā darbības uzlabošanas mērķi, katram darbības uzlabošanas sistēmas un tarififikācijas sistēmas pārskata periodam. Minētajos plānos jāiekļauj vietēja mēroga darbības uzlabošanas mērķi, kas atbilst Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem, kas izvirzīti attiecīgajam pārskata periodam.
- (2) Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķi ceturtajam pārskata periodam ("PP4", 2025.–2029. gads) ir noteikti Komisijas Īstenošanas lēmumā (ES) 2024/1688 ⁽⁴⁾.
- (3) Visas dalībvalstis ir izstrādājušas un pieņēmušas PP4 darbības uzlabošanas plānu projektus, kurus tās iesniedza Komisijas novērtējumam līdz 2024. gada 1. oktobrim. Pēc minēto darbības uzlabošanas plānu projektu pilnīguma pārbaudes Komisija pieprasīja dalībvalstīm līdz 2024. gada 15. novembrim iesniegt atjauninātus darbības uzlabošanas plānu projektus.
- (4) Šajā lēmumā izklāstītā Komisijas novērtējuma pamatā ir Somijas iesniegtais atjauninātais PP4 darbības uzlabošanas plāna projekts ("darbības uzlabošanas plāna projekts").
- (5) Darbības izvērtēšanas iestāde ("DII"), kas palīdz Komisijai darbības uzlabošanas sistēmas īstenošanā, ir iesniegusi Komisijai ziņojumu ar ieteikumiem par darbības uzlabošanas plāna projektu novērtējumu.

⁽¹⁾ OV L 96, 31.3.2004., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/549/oj>.

⁽²⁾ OV L, 2024/2803, 11.11.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2803/oj>.

⁽³⁾ OV L 56, 25.2.2019., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/317/oj.

⁽⁴⁾ Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2024/1688 (2024. gada 12. jūnijs), ar ko nosaka gaisa satiksmes pārvaldības tīkla Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķus ceturtajam pārskata periodam no 2025. gada 1. janvāra līdz 2029. gada 31. decembrim (OV L, 2024/1688, 17.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1688/oj).

- (6) Komisija saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 14. panta 1. punktu ir novērtējusi darbības uzlabošanas plāna projektā iekļauto vietēja mēroga darbības uzlabošanas mērķu atbilstību, pamatojoties uz minētās īstenošanas regulas IV pielikuma 1. punktā noteiktajiem kritērijiem un attiecīgā gadījumā ņemot vērā vietējos apstākļus.
- (7) Komisija papildināja darbības uzlabošanas plāna projekta novērtējumu, pārskatot arī minētās īstenošanas regulas IV pielikuma 2. punktā noteiktos elementus. Attiecībā uz Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 2.1. punkta d) apakšpunkta vii) punktu Komisija norāda, ka minētās pārskatīšanas laikā tā neveica detalizētu analīzi par Somijas izmantoto metodiku izmaksu sadalei starp maršruta un termināla pakalpojumiem PP4 laikā. Tāpēc Komisija pagaidām nav izdarījusi nekādus secinājumus par minētās izmaksu sadales metodikas atbilstību Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 550/2004 ⁽ⁱ⁾ 15. panta 2. punkta e) un f) apakšpunktam un Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 22. panta 5. punktam.

KOMISIJAS NOVĒRTĒJUMS

Drošības mērķu novērtējums

- (8) Galvenajā darbības jomā “drošība” darbības uzlabošanas plāna projektā iekļauto mērķu atbilstību novērtēja saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 1.1. punktu.
- (9) Galvenajā darbības jomā “drošība” Somijas ierosinātie darbības uzlabošanas mērķi attiecībā uz drošības pārvaldības efektivitāti (dalījumā pa drošības pārvaldības mērķiem un izteikti kā īstenošanas līmenis) ir šādi:

Somija	Drošības pārvaldības efektivitātes mērķi, kas izteikti kā īstenošanas līmenis, sākot no Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūras (EASA) A līmeņa līdz D līmenim					
Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējs	Drošības pārvaldības mērķis	2025	2026	2027	2028	2029
Fintraffic ANS	Drošības politika un mērķi	C	C	C	C	C
	Drošības riska pārvaldība	C	C	C	C	D
	Drošības garantija	C	C	C	C	C
	Drošības veicināšana	C	C	C	C	C
	Drošības kultūra	C	C	C	C	C

- (10) Komisija konstatēja, ka darbības uzlabošanas mērķi drošības jomā, kurus Somija ir ierosinājusi aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējam Fintraffic ANS, atbilst Savienības mēroga drošības mērķiem katrā kalendārā gadā laikposmā no 2025. līdz 2029. gadam, izņemot mērķi “drošības riska pārvaldība”, kurā Savienības mēroga mērķim atbilstošu līmeni ir plānots sasniegt 2029. gadā.
- (11) Komisija norāda, ka darbības uzlabošanas plāna projektā ir paredzēti pasākumi vietēja mēroga drošības mērķu sasniegšanai, kas jāveic Fintraffic ANS, piemēram, jānosaka pieņemamie līmeņi ar drošību saistītiem riskiem, jāuzlabo drošības risku pārskatīšanas process un ieguldījumi drošības pārvaldības funkciju atbalsta sistēmās.

⁽ⁱ⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 550/2004 (2004. gada 10. marts) par aeronavigācijas pakalpojumu sniegšanu vienotajā Eiropas gaisa telpā (Pakalpojumu sniegšanas regula) (OV L 96, 31.3.2004., 10. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/550/oj>).

- (12) Pamatojoties uz 9., 10. un 11. apsvērumā izklāstītajiem konstatējumiem un ņemot vērā to, ka Īstenošanas lēmumā (ES) 2024/1688 noteiktie Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķi drošības jomā ir jāsasniedz līdz PP4 pēdējam gadam, proti, 2029. gadam, darbības uzlabošanas plāna projektā iekļautie vietēja mēroga mērķi darbības uzlabošanai drošības jomā būtu jāuzskata par atbilstošiem Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem.

Vides mērķu novērtējums

- (13) Galvenajā darbības jomā “vide” darbības uzlabošanas plāna projektā iekļauto mērķu atbilstības novērtēšanai attiecībā uz faktiskās trajektorijas vidējo horizontālā maršruta lidojuma efektivitāti izmantoja Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 1.2. punktā noteikto kritēriju. Attiecīgi Somijas ierosinātos mērķus vides jomā salīdzināja ar attiecīgajām horizontālā maršruta lidojuma efektivitātes atsaucēs vērtībām Eiropas maršrutu tīkla uzlabošanas plānā (“ERNIP”), kuru sagatavoja saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2019/123 ⁽⁶⁾ I pielikumu un kurš bija pieejams 2024. gada 2. jūlijā, kad pieņēma PP4 Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķus.
- (14) Somijas ierosinātie PP4 darbības uzlabošanas mērķi vides jomā un ERNIP noteiktās attiecīgās valsts atsaucēs vērtības, kas izteiktas kā faktiskās trajektorijas vidējā horizontālā maršruta lidojuma efektivitāte, ir šādas:

Somija	2025	2026	2027	2028	2029
Mērķi galvenajā darbības jomā “vide”, kas izteikti kā faktiskās trajektorijas vidējā horizontālā maršruta lidojuma efektivitāte	3,38 %	3,37 %	3,36 %	3,35 %	3,34 %
Atsaucēs vērtības	3,38 %	3,37 %	3,36 %	3,35 %	3,34 %

- (15) Komisija konstatē, ka Somijas ierosinātie vides mērķi sakrīt ar attiecīgajām valsts atsaucēs vērtībām katrā PP4 kalendārajā gadā.
- (16) Komisija norāda, ka darbības uzlabošanas plāna projektā Somija ir paredzējusi pasākumus vietēja mēroga vides mērķu sasniegšanai, tajā skaitā pārrobežu brīvā maršruta gaisa telpas īstenošanu kopā ar Norvēģiju, Latviju, Igauniju, Dāniju un Zviedriju.
- (17) Pamatojoties uz 14., 15. un 16. apsvērumā izklāstītajiem konstatējumiem, darbības uzlabošanas plāna projektā iekļautie mērķi galvenajā darbības jomā “vide” būtu jāuzskata par atbilstošiem PP4 izvirzītajiem Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem.

Veiktspējas mērķu novērtējums

- (18) Galvenajā darbības jomā “veiktspēja” darbības uzlabošanas plāna projektā iekļauto mērķu atbilstību attiecībā uz vidējo maršruta gaisa satiksmes plūsmas pārvaldības (“ATFM”) kavēšanos katrā lidojumā novērtēja, pamatojoties uz Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 1.3. punktā noteikto kritēriju. Attiecīgi Somijas ierosinātos maršruta veiktspējas uzlabošanas mērķus salīdzināja ar attiecīgajām atsaucēs vērtībām tīkla darbības plānā, kuru sagatavoja saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2019/123 9. pantu un kurš bija pieejams 2024. gada 2. jūlijā, kad pieņēma PP4 izvirzītos Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķus.

⁽⁶⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2019/123 (2019. gada 24. janvāris), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus gaisa satiksmes pārvaldības (ATM) tīkla funkciju īstenošanai un atceļ Regulu (ES) Nr. 677/2011 (OV L 28, 31.1.2019., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/123/oj).

- (19) Somijas ierosinātie PP4 maršruta veikspējas uzlabošanas mērķi, kas izteikti ATFM kavēšanās laika minūtēs katrā lidojumā, un tīkla darbības plānā noteiktās attiecīgās atsaucēs vērtības ir šādas:

Somija	2025	2026	2027	2028	2029
Mērķi galvenajā darbības jomā “veiktspēja”, kas izteikti maršruta ATFM kavēšanās laika minūtēs katrā lidojumā	0,05	0,04	0,03	0,02	0,02
Atsauces vērtības	0,05	0,04	0,03	0,02	0,02

- (20) Komisija konstatē, ka Somijas ierosinātie maršruta veikspējas uzlabošanas mērķi sakrīt ar attiecīgajām valsts atsaucēs vērtībām katrā PP4 kalendārajā gadā.
- (21) Komisija norāda, ka Somija darbības uzlabošanas plāna projektā ir paredzējusi pasākumus vietēja mēroga mērķu sasniegšanai maršruta veikspējas uzlabošanā, jo īpaši attiecībā uz gaisa telpas pārvaldību un rīcību maksimāla satiksmes pieprasījuma situācijās.
- (22) Pamatojoties uz 19., 20. un 21. apsvērumā izklāstītajiem konstatējumiem, darbības uzlabošanas plāna projektā iekļautie mērķi galvenajā darbības jomā “veiktspēja” būtu jāuzskata par atbilstošiem PP4 izvirzītajiem Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem.

Termināla aeronavigācijas pakalpojumu veikspējas mērķu pārskatīšana

- (23) Saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 2.1. punkta b) apakšpunktu Komisija papildināja darbības uzlabošanas plāna projekta novērtējumu, pārskatot veikspējas uzlabošanas mērķus, kas izvirzīti termināla aeronavigācijas pakalpojumiem minētās īstenošanas regulas 1. panta 3. un 4. punktā norādītajās lidostās. Tika konstatēts, ka šie mērķi nerada bažas.

Izmaksu efektivitātes mērķu novērtējums

- (24) Galvenajā darbības jomā “izmaksu efektivitāte” darbības uzlabošanas plāna projektā iekļauto mērķu atbilstību attiecībā uz maršruta aeronavigācijas pakalpojumu aprēķinātajām vienības izmaksām (“DUC”) novērtēja, pamatojoties uz Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 1.4. punkta a), b) un c) apakšpunktā noteiktajiem kritērijiem. Minētie kritēriji ir DUC tendence PP4 laikā, DUC ilgtermiņa tendence trešā pārskata perioda (“PP3”) un PP4 laikā (no 2020. līdz 2029. gadam) un DUC bāzes līnijas vērtība tarifikācijas zonas līmenī salīdzinājumā ar vidējo vērtību tarifikācijas zonās, kurās aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem ir līdzīga darbības un ekonomiskā vide.
- (25) Somijas ierosinātie maršruta izmaksu efektivitātes uzlabošanas mērķi PP4 laikā un attiecīgās bāzes līnijas vērtības ir šādas:

Somijas maršruta tarifikācijas zona	2019. gads – bāzes līnijas vērtība	2024. gads – bāzes līnijas vērtība	2025	2026	2027	2028	2029
Mērķi un bāzes līnijas vērtības galvenajā darbības jomā “izmaksu efektivitāte”, izteiktas kā aprēķinātās vienības izmaksas (reālā izteiksmē 2022. gada cenās)	46,78EUR	59,68EUR	60,29EUR	62,72EUR	64,28EUR	63,93EUR	65,66 EUR

- (26) Attiecībā uz novērtēšanas kritēriju, kas noteikts Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 1.4. punkta a) apakšpunktā, Komisija konstatē, ka Somijas DUC tendence tarififikācijas zonas līmenī PP4 laikā (+1,9 %) atpaliek no Savienības mēroga tendences tajā pašā periodā (– 1,2 %).
- (27) Attiecībā uz novērtēšanas kritēriju, kas noteikts Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 1.4. punkta b) apakšpunktā, Komisija konstatē, ka Somijas DUC ilgtermiņa tendence tarififikācijas zonas līmenī PP3 un PP4 laikā (+3,8 %) atpaliek no Savienības mēroga ilgtermiņa tendences tajā pašā periodā (– 1,0 %).
- (28) Tomēr Komisija norāda, ka sakarā ar Krievijas agresijas karu pret Ukrainu Somija ir zaudējusi ievērojamu daļu pārlidojumu, kurus tā mēdza apkalpot iepriekš. Šis gaisa satiksmes samazinājums turpina būtiski ietekmēt aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēja izmaksu efektivitātes rādītājus arī PP4 laikā, un it īpaši tam ir negatīva ietekme uz Somijas DUC ilgtermiņa tendenci.
- (29) Tāpēc, lai piemērotu 27. apsvērumā minēto novērtēšanas kritēriju, ir jāpārbauda, vai Somija atbilstu Savienības mēroga DUC ilgtermiņa tendencei, ja nebūtu 28. apsvērumā minēto apstākļu.
- (30) Šajā nolūkā Komisija pārrēķināja DUC ilgtermiņa tendenci, ņemot vērā maršruta pakalpojumu vienībās izteiktu aplēsi par gaisa satiksmes strukturālo zudumu Somijā sakarā ar karu Ukrainā. Minētā pārrēķina rezultātā koriģētā Somijas DUC ilgtermiņa tendence ir – 1,3 %, un tā apsteidz Savienības mēroga DUC ilgtermiņa tendenci (– 1,0 %). Tādējādi tika secināts, ka pēc korekcijas, kurā ņēma vērā Ukrainā notiekošā kara izraisītā gaisa satiksmes būtiskā samazinājuma ietekmi, Somija atbilst 27. apsvērumā minētajam novērtēšanas kritērijam.
- (31) Attiecībā uz novērtēšanas kritēriju, kas noteikts Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 1.4. punkta c) apakšpunktā, Komisija konstatē, ka Somijas DUC bāzes līnijas vērtība ir 59,68 EUR reālā izteiksmē 2022. gada cenās ("EUR2022"), un tā ir par 8,7 % zemāka nekā vidējā bāzes līnijas vērtība (65,36 EUR, izteikta EUR2022) attiecīgajā salīdzinājuma grupā, kas norādīta Īstenošanas lēmuma (ES) 2024/1688 7. pantā.
- (32) Ja izslēdz negatīvo ietekmi, ko radīja pārmaiņas gaisa satiksmes plūsmās sakarā ar Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, ir skaidrs, ka Somija atbilst DUC ilgtermiņa tendencei. Kā minēts 31. apsvērumā, arī Somijas DUC bāzes līnijas vērtība ir zemāka par attiecīgās salīdzinājuma grupas vidējo vērtību. Tāpēc Komisija uzskata, ka 26. apsvērumā minētā novirze no Savienības mēroga DUC tendences PP4 laikā neliedz atzīt Somijas mērķus par atbilstošiem Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem izmaksu efektivitātes jomā.
- (33) Pamatojoties uz 25.–32. apsvērumā izklāstītajiem konstatējumiem, darbības uzlabošanas plāna projektā iekļautie mērķi galvenajā darbības jomā "izmaksu efektivitāte" būtu jāuzskata par atbilstošiem PP4 izvirzītajiem Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem.

Termināla aeronavigācijas pakalpojumu izmaksu efektivitātes mērķu pārskatīšana

- (34) Saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 2.1. punkta c) apakšpunktu Komisija papildināja darbības uzlabošanas plāna projekta novērtējumu, pārskatot izmaksu efektivitātes uzlabošanas mērķus, kas izvirzīti termināla aeronavigācijas pakalpojumiem minētās īstenošanas regulas 1. panta 3. un 4. punktā norādītajās lidostās. Tika konstatēts, ka šie mērķi nerada bažas.

SECINĀJUMI

- (35) Ņemot vērā iepriekš minēto, Somijas darbības uzlabošanas plāna projektā iekļautie darbības uzlabošanas mērķi būtu jāuzskata par atbilstošiem PP4 izvirzītajiem Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Darbības uzlabošanas mērķi, ko Somija ir iekļāvusi darbības uzlabošanas plāna projektā ceturtajam pārskata periodam ("PP4") un kas ir uzskaitīti šā lēmuma pielikumā, atbilst Īstenošanas lēmumā (ES) 2024/1688 noteiktajiem PP4 Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Somijas Republikai.

Briselē, 2025. gada 19. maijā

Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Apostolos TZITZIKOSTAS

PIELIKUMS

Darbības uzlabošanas mērķi, kas iekļauti Somijas darbības uzlabošanas plāna projektā un atzīti par atbilstošiem Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem ceturtajam pārskata periodam

GALVENĀ DARBĪBAS JOMA “DROŠĪBA”

Somija	Drošības pārvaldības efektivitātes mērķi, kas izteikti kā īstenošanas līmenis, sākot no Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūras (EASA) A līmeņa līdz D līmenim					
Aaeronavigācijas pakalpojumu sniedzējs	Drošības pārvaldības mērķis	2025	2026	2027	2028	2029
Fintraffic ANS	Drošības politika un mērķi	C	C	C	C	C
	Drošības riska pārvaldība	C	C	C	C	D
	Drošības garantija	C	C	C	C	C
	Drošības veicināšana	C	C	C	C	C
	Drošības kultūra	C	C	C	C	C

GALVENĀ DARBĪBAS JOMA “VIDE”

Somija	2025	2026	2027	2028	2029
Mērķi galvenajā darbības jomā “vide”, kas izteikti kā faktiskās trajektorijas vidējā horizontālā maršruta lidojuma efektivitāte	3,38 %	3,37 %	3,36 %	3,35 %	3,34 %

GALVENĀ DARBĪBAS JOMA “VEIKTSPĒJA”

Somija	2025	2026	2027	2028	2029
Mērķi galvenajā darbības jomā “veiktspēja”, kas izteikti maršruta ATFM kavēšanās minūtēs uz lidojumu	0,05	0,04	0,03	0,02	0,02

GALVENĀ DARBĪBAS JOMA "IZMAKSU EFEKTIVITĀTE"

Somijas maršruta tarifikācijas zona	2019. gada bāzes līnijas vērtība	2024. gada bāzes līnijas vērtība	2025	2026	2027	2028	2029
Mērķi un bāzes līnijas vērtības galvenajā darbības jomā "izmaksu efektivitāte", izteiktas kā aprēķinātās vienības izmaksas (reālā izteiksmē 2022. gada cenās)	46,78 EUR	59,68 EUR	60,29 EUR	62,72 EUR	64,28 EUR	63,93 EUR	65,66 EUR